

1. BBK – Asociația profesiilor

1.1 Îndatoriri

Asociația Federală a Artistelor și Artiștilor Plastici (BBK) este marea reprezentantă a artei plastice în Germania. Ea reprezintă 16 asociații la nivel de land (Adrese v. p.164) cu asociațiile lor regionale la nivel federal. În Republica federală supremația culturii se află în seama landurilor. Această descentralizare își pune amprenta asupra vieții culturale în Germania într-o diversitate expresivă.

Asociația Federală a Artistelor și Artiștilor Plastici apără interesele artistelor și artiștilor în fața guvernului federal, care co-hotărăște condițiile cadru pentru profesiile din domeniul artei în politica internă, financiară și externă și administrează arta în procesul de construcție al federației.

Față de membrii săi din asociațiile landurilor Asociația Federală a Artistelor și Artiștilor Plastici coordonează – la dorința landurilor – procese pe care mai multe asociații ale landurilor le prelucrează împreună.

Îmbinarea landurilor vechi cu cele noi are aici un rol deosebit. Schimb de experiență, consiliere în privința expozițiilor și seminarii și duc la o mai bună înțelegere între artiste și artiști.

1.2 Istoric

BBK și-a început activitatea la nivel federal la Congresul Artiștilor de la Frankfurt în 1971. El s-a constituit din uniunea asociațiilor meseriilor landurilor germane și a fost înregistrat în Registrul Asociațiilor ca Asociație Federală a Artiștilor Plastici în 1972. BBK a început cu cererea „Mai multă solidaritate pentru acțiunea comună”.

1.3 Calitatea de membru

Admiterea în BBK este hotărâtă de asociațiile regionale respectiv ale landurilor. Calitatea de membru se dobândește doar în legătură cu calitatea de membru al uniunii.

1.4 Structură

BBK are la nivel feral aproximativ 12.000 membri.

Factorul de decizie major al BBK este Adunarea Delegaților Federali, care conform unei chei a membrilor este alcătuită din delegați ai celor 16 asociații federale. Delegații federali aleg odată la patru ani conducerea organizației, hotărăsc directivele generale și programul de lucru al BBK precum și bugetul.

Între adunarile delegaților federali are loc cel puțin odată pe an întâlnirea Comitetului Federal care e alcătuit din conducerea uniunii și câte un delegat din fiecare land federal. Lui îi revine coordonarea activităților conducerii uniunii și a asociațiilor landurilor.

Conducerea uniunii este formată din doi președinți cu aceleași drepturi și cinci membri ai conducerii cu drept de vot. Delegații landurilor aleg dintre cei doi președinți un purtător de cuvânt al conducerii uniunii.

BBK-ului i se subordonează Organizația Culturală a BBK, care a fost înființată de către Comitetul Federal. Acesta editează revista asociației „*kultur politik*” („politică culturală”) și susține arta și cultura în general.

Conducerea uniunii își reprezintă membri

- în Asociația Internațională a Artelor Plastice (IGBK). În calitate de comitet național german acesta constată interesele artistelor și artiștilor plastici din Republica Federală Germania în UNESCO. Alți membri ai IGBK sunt Uniunea Artiștilor Plastici Germani și GEDOK.
- Asociația de valorificare imagine-artă care reprezintă drepturile de autor și de urmare a artistelor și artiștilor plastici față de valorificatorii și utilizatorii din Germania și din străinătate.
- în Asociația VG imagine-artă, care oferă sprijin artistelor și artiștilor plastici la nevoie, în imposibilitatea găsirii și exercitării profesiei sau vârstă înaintată. Mijloacele asociației provin din fonduri ale VG imagine-artă.
- în Fondurile Artei e.V., care promovează arta contemporană în unități stabilite de artiști înșiși.
- în Consiliul artistic, secția artă plastică din Consiliul Artistic German. Consiliul Artistic German este un forum de asociații și organizații din domeniul culturii și media care cuprinde la nivel federal cca 200 de asociații.

5. Obiective

BBK se implică pentru următoarele obiective:

Drept de decizie în domeniul politic asupra consilierilor și colaborarea în diferite comitete.

Îmbunătățirea promovării artei și a artiștilor, asigurarea unui loc de muncă artă prin:

- susținerea educației și a formării în domeniul artei plastice
- facilitarea înființării existenței în domeniul artei și a culturii
- realizarea unei legi a impozitului favorabile culturii, în special a introducerii unei taxe scutite de impozit pentru achiziționarea artei artiștilor în viață
- respectarea dreptului de autor în domeniul artei atât pe plan național cât și internațional
- ancorarea unei compensări a expozițiilor în legea dreptului de autor
- asigurarea participării artistelor și artiștilor plastici la măsurile de construcție a mâinii și transparenței concursurilor

- îmbunătățirea asigurărilor sociale ale artistelor și artiștilor plastici prin legea asigurărilor sociale a artiștilor
- desființarea defavorizării a artistelor și instalarea fermă/sigură a expoziției „În sfârșit 40” și a Premiului Gabriele Münter din trei în trei ani
- asigurarea atelierelor la costuri rezonabile.

2. Înființarea firmei artistelor și artiștilor plastici

de Maria Kräuter, M.A.

Înființează artiștii și artistele o „firmă”? Cu noțiunea de „înființare a firmei” se asociază mai degrabă deschiderea unui magazin sau a unui local – dar nu activitatea unui artist sau a unei artiste. Atunci ce caută acest capitol aici?

Multe! Căci tema „înființare a firmei” își găsește justificarea în acest ghid. În toată euforia de a-ți dori să pui în aplicare propria artă, nu ar trebui uitat un punct important: artiștii sunt întotdeauna și întreprinzători! Cel puțin ar trebui să fie, căci cine este liber profesionist – și asta sunt artiștii liber profesioniști și artistele liber profesioniste – trebuie să ia în considerare mai multe lucruri pentru ca mai devreme sau mai târziu să nu aibă probleme. Aceasta bineînțeles nu trebuie să însemne ca toată energia să se consume în adunarea și sortarea actelor justificative sau în completarea facturilor. Dar cine rezolvă astfel de lucruri în mod continuu și conștient de la început va economisi mult timp, care va putea fi dedicat activității artistice propriu-zise. Deci nu ajută să închidem ochii și să ocolim toate temele neplăcute cum ar fi: impozitele, evidența contabilă sau încheierea de contracte. Dacă aceste aspecte se iau în considerare se va descoperi, de regulă, foarte repede că toate acestea nu sunt chiar atât de complicate cum s-a crezut la început. De aceea în continuare vor fi explicate mai îndeaproape unele concepte și legături referitoare la tema de înființare a firmei.

2.1 Ce înseamnă de fapt „independență”?

Artiștii liber profesioniști și artistele liber profesioniste sunt independenți! Ce se leagă mai exact de acest statut? Mai întâi activitatea artistică trebuie legată de intenția de a obține un câștig. Dacă aceasta nu e cazul, mai devreme sau mai târziu Administrația Financiară va constata această „aventură” din care cauză de ex. cheltuielile de funcționare nu mai pot fi justificate. Contrar micilor meseriași sau a altor liberi profesioniști, unde în lipsa unor creșteri ale cifrei de afaceri respectiv a profitului poate să apară, deja după 3-5 ani, o clasificare drept “amator”, în domeniul artelor vizuale acest termen va fi considerabil mai lung. Chiar și după mai mult de 12 ani, artiștii plastici în ciuda cifrei de afaceri destul de reduse își pot păstra statutul de independenți. Decisiv în acest caz este faptul că artistul, cel puțin teoretic, și-ar fi putut vinde lucrările deoarece le-a prezentat de ex. în expoziții sau galerii.

Independenții poartă în plus întregul risc economic pentru întreprinderile lor. Nu există un angajator care să poată fi tras la răspundere pentru eventualele decizii luate greșit. În afară de aceasta ține de caracteristicile independenței ca atât timpul de lucru cât și locul să poată fi liber alese – de ex. în cazul unui portret – comanditarul să nu dea nici un fel de indicații de

realizare. Independenții au obligația de a plăti impozit pe venit și impozitul pe cifra de afaceri. Își negociază complet liber onorariile și condițiile contractuale și nu au nici o pretenție asupra protecției împotriva contramandării, a unui concediu plătit sau a plătirii în continuare în caz de boală sau sărbători. În afară de aceasta independenții nu plătesc șomaj, de aceea în cazul unor probleme economice ei nu vor primi ajutor de șomaj din partea Camerei de Muncă. Artiștii liber profesioniști care exercită această meserie ca profesie principală, sunt asigurați obligatoriu în asigurarea socială a artiștilor.

2.2 Ce trebuie să fac pentru „a înființa”?

Artiștii liber profesioniști nu anunță în mod normal nici o meserie! Acest lucru trebuie să-l facă doar micii meseriași – artiștii sunt de regulă liber profesioniști. Cine dorește să fie independent având ca ocupație de bază sau secundară pe cea de artist sau artistă, va anunța acest lucru doar la Administrația Financiară de resort. Este de competența Administrația Financiară a sediului comercial – acesta în cazul artiștilor fiind de regulă locuința lor. Anunțarea se face printr-un formular în care se vor face printre altele și referiri la cifra de afaceri așteptată. Din formular Administrația Financiară va ști dacă se impune impozitul pe cifra de afaceri, cât de mare va fi plata anticipată a impozitului pe venit și dacă declarația de impozit pe cifra de afaceri trebuie predată anual, trimestrial sau lunar. Cei care activează ca artist liber profesionist sau artistă liber profesionistă vor fi asigurați în asigurarea socială a artiștilor. Formularul-cerere se poate obține de la Casa de Asigurări Sociale pentru Artiști din Wilhelmshaven.

Deoarece artiștii liber profesioniști și artistele liber profesioniste sunt de regulă întreprinzători independenți, adică nu înființează asociații împreună cu o altă societate (de ex. Societate a dreptului cetățeanului [GbR] sau societate de parteneriat), nu mai este necesară elaborarea unui contract al societății sau a unui statut respectiv anunțarea la curtea registrelor și costurile aferente. Dacă un artist sau o artistă dorește să angajeze colaboratori, acest lucru trebuie anunțat la Camera de Muncă, la Casa de Asigurări de Sănătate și la Societatea Federală de Asigurări pentru Angajați (BfA). Mai departe colaboratul sau colaboratoarele trebuie asigurate împotriva accidentelor la locul de muncă la asociația profesioniștilor competentă. Dar atenție – persoana, care în calitate de artist liber profesionist, va angaja mai mult de un colaborator va fi exclusă din asigurarea socială a artiștilor! Cum vor fi realizate celelalte asigurări împotriva riscurilor meseriei și a vieții care nu sunt acoperite de casieria socială a artiștilor (de ex. asigurare împotriva accidentelor de muncă, asigurare oprin efectul legii, pensie privată) nu trebuie stabilit la începutul întreprinderii independente. Totuși este indicat a nu amâna aceste întrebări prea mult, ci a se ocupa de ele cât mai curând posibil!

2.3 Conceptul de înființare e necesar artiștilor liber profesioniști și artistelor liber profesioniste?

Da, în orice caz! Artiștii și artistele își urmează mai degrabă chemarea interioară decât să dorească să pună în aplicare o “idee bună de afacere”. Cu toate acestea și artiștii ar trebui să fie conștienți, unde se situează ca artiști, care sunt potențialii cumpărători, de câți bani au

nevoie pentru a trăi și – foarte important – ce obiective urmăresc pe termen scurt, mediu și lung. În acest caz un concept scris (!) reprezintă un ajutor major.

Conținuturile importante ale unui concept cuprind de ex reflecții asupra propriei personalități (“de întreprinzător”): capacitate de comunicare, rezistență la efort fizic și psihic (“Pot trăi cu nesiguranța economică?”), calități și defecte personale. Experiența în domeniu și în meserie cât și cunoștințele economice/betriebswirtschaftlich ar trebui de asemenea analizate. Și felul creației artistice ar trebui descris cât mai exact. Acesta este și punctul de plecare pentru viitoare reflecții referitoare la “piață” și “strategia de piață”. Aceste două concepte pot părea pompoase/pretențioase, dar și artiștii se situează – conștient sau inconștient – cu persoana lor și operele lor. Situarea constituie deja un element important într-o astfel de strategie de marketing. Deci cine dorește să aibă dreptul, să decidă cum va fi văzut de alții, va trebui inevitabil să se confrunte cu această temă. Cine va constata că apariția în public nu i se potrivește deloc, va ști cel puțin, că va avea nevoie de un ajutor competent în acest domeniu. Dar în ultimă instanță este vorba și de a trăi din artă, ceea ce înseamnă a vinde opere de artă – ceea ce nu este deloc ușor. Actualmente în Germania doar 2-4% dintre toți artiștii liber profesioniști și artistele liber profesioniste pot trăi exclusiv din arta lor. Toți ceilalți sunt nevoiți să aibă surse suplimentare sau un al doilea job. De aceea de un concept de înființare ține și faptul de a reflecta asupra propriei situații financiare. Cât de mari sunt cheltuielile proprii? Ce resurse financiare există? La ce venituri se pot aștepta?

Cine dorește să știe dacă a avut succes, trebuie întotdeauna să știe mai întâi ce și-a propus să obțină în primul rând! Un concept este deci și o bază de plecare pentru evaluarea propriului succes.

2.4 Liberă profesie sau meserie?

Decizia dacă cineva este liber profesionist sau mic meseriaș joacă în un rol în diferite privințe: liber profesioniștii nu plătesc impozit profesional. În afară de aceasta ei mai sunt obligați doar la simpla factură de venit-surplus, dar nu la contabilitate dublă, cum este necesar în cazul profesiilor. Mai mulți liber profesioniști se mai pot constitui într-o formă de societate de parteneriat. Pentru liber profesioniști există forme speciale de pensie privată. Pentru artiștii independenți ca profesie principală de ex. asigurarea obligatorie la Casa de Asigurări Sociale pentru Artiști.

Artiștii liber profesioniști și artistele liber profesioniste se numără de regulă la profesiile de activitate artistică și cu această la profesiile libere. Acest lucru este stabilit în § 18 din Legea impozitului pe venit (EStG). Alături de profesiile de activitate artistică și profesiile de activitate de cercetare, de predare și de educație cât și cele scriitoricești se numără la profesiile libere. O importanță deosebită în așa numitul “catalog al profesiilor” – de ex. medici, stomatologi, avocați, notari, jurnaliști, translatori sau chiar traducători. Aceste profesii de catalog și profilele lor de activitate constituie baza pentru evaluarea profesiilor “asemănătoare celor din catalogul profesiilor”. Absolvenții academiei sau facultății de artă, care doresc să activeze ca liber profesioniști, de regulă nu întâmpină probleme în a fi recunoscuți de către Administrația Financiară drept artiști – și cu aceasta ca liber profesioniști.

Altfel se prezintă situația în cazul celor autodictați. Din cauză că denumirea "artist" nu este protejată de lege, aproape oricine se poate desemna astfel. Nu este nevoie de o pregătire specială. De altfel libertatea artei este garantată de § 5 din Constituție. Cu toate acestea nu oricare pictor amator este recunoscut de către Administrația Financiară drept artist. Recunoașterea ca artist la Administrația Financiară depinde în ultimă instanță de faptul dacă munca de creație artistică este într-adevăr o "creație proprie" și dacă s-a atins un anumit "nivel de creație". Ambii termeni sunt definiți mai detaliat în lege, astfel încât aici rămâne loc considerabil pentru interpretări. De aceea îndeosebi pentru autodidacți poate fi necesar sau indicat, să ceară opinia unei comisii de evaluare în privința calității artistice. Acesta se impune atunci când în cadrul unei evaluări a întreprinderii se pune la îndoială calitatea artistică. O evaluare corespunzătoare poate împiedica încadrarea activității ca meșteșug. Inițiativă în acest sens trebuie să o aibă artistul însuși. În cazul în care evaluatorii recunoscuți drept independenți vor confirma calitatea artistică, atunci Administrația Financiară va prelua de regulă acest verdict. Constituirea, costurile și procedeele comisiei variază de la o Direcție Financiară Superioară la alta. Persoana de contact se poate afla la Direcția Financiară Superioară competentă.

Important! Pentru fiecare artist independent este deosebit de important, să reflecteze în permanență, dacă activitatea concretă – și numai aceasta contează – mai este realmente artistică sau dacă nu cumva pe parcursul timpului primează componente meșteșugărești. În afară de aceasta mai poate exista și o activitate combinată. Aceasta se poate întâmpla atunci când se exercită o activitate independentă cât și una meșteșugărească. Cine își face singur iluzii la o evaluare, va trebui să ia în considerare costuri suplimentare considerabile mai ales în cazul unui control financiar, atunci când au fost depășite granițele de mic meșteșug fiind astfel necesare a se achita impozitele ce se impun pentru întreprinderile mici și mijlocii.

2.5 Artă sau meșteșug?

În domeniul artelor vizuale diferența între "artă și meșteșug" este întotdeauna legată de probleme mari. De ce? Cine dorește să profeseze independent un meșteșug, va trebui să fie înregistrat în Camera de Meserii și să aibă atestatul de maestru în meseria respectivă. Deoarece, de regulă, doar un număr redus de artiști au acest atestat de maestru, ei nu ar avea voie să profeseze ca independenți. Această problemă se referă doar la artiști și artiști, care lucrează de ex. în domeniul fotografic sau chiar ca designeri de bijuterii, care în ceea ce privește arta trebuie să fie delimitați de meșterii aurari sau argintari.

Decizia privind subordonarea va fi luată de Camera de Meserii, de curțile administrative sau instanțele ordinare. Aceasta nu este de competența administrațiilor financiare sau a curților de finanțe de ex., ca și în cazul deciziei între "artă și meșteșug". În cazul deciziilor de subordonare instanțele se rezumă pe de o parte asupra criteriilor generale, cum ar fi partea realizărilor artistice independente și creative (în sprijinul măsurilor curților de finanțe), existența unei idei artistice călăuzitoare în activitate sau măsura, ca valoarea artistică să depășească valoarea utilitară. Altfel ca și în cazul deciziei „artă și meșteșug” aici scopul utilitar joacă un rol! Pe de altă parte se va face uz în instanță – și chiar parțial în Camerele de

Meserii – de catalogul de criterii elaborat de VG Oldenburg. Aceste criterii cuprind în principal următoarele trei categorii:

- Caracteristici individuale: ele se referă la pregătirea și percepția artistului asupra lui însuși – deci atitudinea interioară față de propria creație artistică.
- Caracteristici ale activității: aici intră de ex. modalitățile de comercializare. Dacă artistul își vinde lucrările mai cu seamă în galerii, la târguri sau expoziții de artă, acesta va fi un indiciu asupra activității sale artistice. Tot de aceste caracteristici ține și faptul, dacă lucrările sunt unicate sau produse în serie – ultima se referă mai mult la meșteșuguri. Mai departe numărul colaboratorilor joacă și el un rol. Dacă un artist va angaja mai mulți colaboratori va fi și acesta un indiciu asupra unei activități meșteșugărești.
- Caracteristicile comenzii și ale produsului: aici va fi verificat cât de prezente sunt eventuale indicații ale comanditarilor, ce proporție are valoarea de utilizare practică și în ce relație se află valoarea artistică față de valoarea utilitară.

Mai departe instanțele și camerele de meserii se vor orienta și în funcție de nomenclatorul meseriilor. Dacă activitatea unui artist corespunde cu caracteristicile principale din nomenclatorul meseriilor, ea va fi subordonată, de regulă, categoriei meșteșugurilor. Pentru luarea deciziei Camerei de Meserii nu există un mod de procedare unitar. Multe camere de meserii au propriul catalog de criterii, care se orientează în mare parte după punctele deja enumerate mai sus. Ca ajutor în luarea deciziei camerele de meserii realizează și vizite în întreprinderi sau lasă să li se prezinte lucrări. Evaluări scrise aduse de către artiști sunt acceptate de unele camere de meserii, altele le vor privi doar ca pe un indiciu mai mult sau mai puțin decisiv. Calitatea de membru în Casa de Asigurări Sociale a Artiștilor, de fapt, nu are importanță în decizia camerelor de meserii – ca și în cazul administrațiilor financiare.

2.6 Se numără artiștii meșteșugari printre liberi profesioniști?

Conform unui verdict al Curții de Finanțe Federale din 1968 artiștii meșteșugari pot aparține categoriei de liberi profesioniști ca și așa zise “meserii asemănătoare celor din catalogul breslelor” Activitatea de artă meșteșugărească se consideră artistică, atunci când obiectele realizate sunt concepute de persoanele în cauză. Verdictul totuși nu este general valabil. Doar o decizie într-un caz particular va putea să facă claritate definitiv pentru cei în cauză.

Pe ce ar trebui să se concentreze artiștii liber profesioniști și artistele liber profesioniste:

- De regulă este suficient să faci doar artă bună. Trebuie să se ocupe și de organizarea propriilor probleme. Elaborarea contractelor, discutarea condițiilor în care să aibă loc o expoziție ș.a. necesită un timp, care nu ar trebui desconsiderat!
- Venituri neregulate sau cazurile de boală pot afecta grav situația economică. Din acest motiv ar trebui realizat un fond de rezervă corespunzător, care să amortiza astfel de imponderabilități.

- Poate dura foarte mult până la obținerea unor venituri din activitatea artistică și un artist sau o artistă se stabilește. De aceea o mare cantitate de perseverență, disciplină și încredere în sine este foarte foarte importantă.